

**«ՀՈՎՀ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ
ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ**

«Հաստատում եմ»
ՎՊՄԻ ռեկտոր, Բ.Գ.Պ. պրոֆեսոր
_____ Գ.Խաչատրյան

30.06.2011թ.

ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ

**ՎԱՆԱԶՈՐԻ ՀՈՎՀ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՈՐԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ**

ՎՊՄԻ գիտական խորհրդում

Ընդունվել է 30.06.2011թ. (արձանագրություն թիվ 6)

Սույն կանոնակարգը սահմանում է “Վանաձորի Հովհ. Թումանյանի անվան պետական մանկավարժական ինստիտուտ” պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (այսուհետ՝ ինստիտուտ) որակի կառավարման համակարգի ներդրման նպատակը, խնդիրներն ու գործառույթները, որակի կառավարման սխեման, չափորոշիչները և փաստաթղթերը: Ինստիտուտի որակի կառավարման համակարգի ստեղծման իրավական և նորմատիվային հիմք են հանդիսանում ՀՀ գործող օրենսդրությունը, կրթության ոլորտում նորմատիվ կարգավորող փաստաթղթերը և ինստիտուտի կանոնադրությունը, հայեցակարգը և ռազմավարական պլանը:

1. Հիմնական դրույթներ

1.1. Որակի կառավարումն ինստիտուտի կրթության որակի ապահովման կենտրոնի աշխատանքային ուղղվածություններից մեկն է:

1.2. Ինստիտուտի որակի կառավարման գործընթացները կազմակերպվում են ՀՀ գործող օրենսդրության, կրթության ոլորտի օրենսդրական և նորմատիվային փաստաթղթերի, ինստիտուտի և որակի ապահովման կենտրոնի հայեցակարգի դրույթներին համապատասխան:

1.3. Ինստիտուտի որակի կառավարման գործառույթներն իրականացվում են ինստիտուտի ֆակուլտետների, ամբիոնների, գիտական և մասնագիտական կաբինետների հետ համագործակցության միջոցով:

1.4. Որակի կառավարման համակարգը հնարավորություն է ստեղծում դիտարկելու ինստիտուտի որակի կառավարման համակարգի ներկա վիճակը և նախագծելու նրա բարելավմանն ուղղված գործողությունները, տեսանելի դարձնելու խոչընդոտների հաղթահարմանն ուղիները, ինչպես նաև հաշվի առնելու ինստիտուտի հետագա զարգացմանը միտված նախաձեռնությունները և մտադրությունները:

2. Որակի կառավարման համակարգի նպատակը, խնդիրներն ու գործառույթները

2.1. Որակի կառավարման համակարգի նպատակը.

պարբերական վերլուծությունների միջոցով որակի տեսանկյունից ուսումնասիրել ինստիտուտի կառավարման համակարգը:

2.2. Որակի կառավարման համակարգի հիմնական խնդիրներն ու գործառույթները.

2.2.1. մշակել և իրականացնել ինստիտուտի քաղաքականությունը որակի կառավարման բնագավառում և վերահսկել այդ քաղաքականության իրականացման գործընթացը տարբեր ստորաբաժանումներում,

2.2.2 պարբերաբար ստուգել և վերլուծել ինստիտուտի կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից որակի բարելավմանը միտված գործընթացների արդյունքները,

2.2.3. աջակցել ինստիտուտի ինքնագնահատման գործընթացին,

2.2.4. անցկացնել ուսումնական գործընթացի տեղեկատվական, նյութատեխնիկական, **կադրային**, ուսումնամեթոդական ոլորտի ուսումնասիրություններ,

2.2.5. **աջակցել** որակի կառավարման համակարգի մշակման, ներդրման և ուղղորդման գործընթացին՝ համաձայն ընդունված միջազգային չափորոշիչների (ISO 9000-2001, ISO 9001-2001, ISO 9004-2001)

2.2.6. կատարել ինստիտուտի որակի կառավարման համակարգի ներկա վիճակի վերլուծություն,

2.2.7. վերահսկել կառավարման համակարգի թափանցիկությունն ու հաշվետվողականությունն ապահովող գործընթացները,

2.2.8. մշակել որակի կառավարման գործընթացում դասախոսներին, ուսանողներին և գործատուներին ներգրավելու մեխանիզմներ,

2.2.9. համակարգել ինստիտուտի կառուցվածքային ստորաբաժանումներում որակի կառավարման մեթոդների ներդրման աշխատանքները,

2.2.10. մշակել և ներդնել որակի ներքին աուդիտի անցկացման փաստաթղթերը,

2.2.11. իրականացնել ինստիտուտի և նրա կառուցվածքային ստորաբաժանումների որակի ներքին աուդիտ և ինքնագնահատում,

2.2.12. վերապատրաստել ինստիտուտի պրոֆեսորադասախոսական և վարչական անձնակազմին՝ ինստիտուտի որակի կառավարման վերաբերյալ

իրագեկվածության մակարդակի բարձրացման և որակի մշակույթի զարգացման նպատակով,

- 2.2.13. ապահովել հետադարձ կապի մեխանիզմները այլ բուհերի, կազմակերպությունների և արդյունաբերական հիմնարկների հետ՝ բուհի որակի կառավարման համակարգի բարելավման համար,
- 2.2.14. ապահովել հետադարձ կապի մեխանիզմներ բուհի ստորաբաժանումների և որակի կառավարման համակարգի բարելավման նպատակով,
- 2.2.15. մշակել համապատասխան մեխանիզմներ՝ ուղղված տեղեկատվական և նյութատեխնիկական վերահսկողության ապահովմանը,
- 2.2.16. աջակցել ուսումնական գործընթացի ուսումնամեթոդական, տեղեկատվական և նյութատեխնիկական միջոցների որակի գնահատման չափանիշերի մշակմանը,
- 2.2.17. աջակցել որակի կառավարման համակարգի տեղեկատվական մոդելի մշակմանը և ներդրմանը,
- 2.2.18. աջակցել ինստիտուտի կառուցվածքային ստորաբաժանումներում որակի կառավարման մեթոդների ներդրման և խորհրդատվական աշխատանքներին,
- 2.2.19. կազմակերպել որակի կառավարման համակարգի անհրաժեշտ տեղեկատվության հավաքագրումը (պետական կրթական չափորոշիչներին համապատասխան մասնագիտական ծրագրեր, օրինակելի ուսումնական պլաններ, աշխատանքային, ուսումնական պլաններ և ծրագրեր, հարցաթերթեր և այլն):

3. Որակի կառավարման սխեմա (տես՝ հավելված)

- 3.1. Ղեկավարման հորիզոնական մակարդակում ընդգրկված են գիտխորհուրդը, ռեկտորը, ովքեր իրականացնում են բուհի *օպերատիվ* կառավարումը, այն է՝ հրատապ խնդիրների լուծում, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարության կարգադրությունների և հրամանների կատարում, ֆորսմաժորային իրավիճակների ժամանակ որոշումների ընդունում, բախումային իրավիճակների պարզաբանում և այլն):
- 3.2. Վերահսկման հորիզոնական մակարդակում ներգրավված է անձնակազմի ավելի լայն շրջանակ (պրոռեկտորներ, ուսումնական վարչություն, պրոֆեսորադասախոսական կազմ, վարչական և տեխնիկական աշխատողներ,

ուսանողներ, գործատուներ), ովքեր լուծում են *հեռանկարային* ռազմավարական խնդիրներ, այն է՝ արտաքին միջավայրի փոփոխություններին հարմարվելը, աշխատաշուկայի վերլուծությունը և կանխատեսումը, նորարարությունների ներմուծումը, միասնական եվրոպական կրթական միջավայրին ինտեգրման քաղաքականությունը, Բոլոնյան գործընթացի պահանջների ներդրումը, զարգացման ռազմավարությունը, PR-գործունեությունը, կապերը հասարակայնության հետ, կրթական գործընթացի որակի կառավարումը և այլն:

3.3. Գործընթացային հորիզոնական մակարդակում ներգրավված են ֆակուլտետները, ամբիոնները (դասախոսներ, ուսանողներ, վարչական աշխատողներ), որոնք գործում են համաձայն իրենց աշխատանքային պայմանագրի գործառույթների:

4. Որակի կառավարման չափորոշիչները

4.1. Առաքելություն և նպատակներ

4.1.1. Բուհի նպատակները և խնդիրները արտացոլող առաքելությունը համապատասխանում է որակավորումների ազգային շրջանակին:

4.1.2. Բուհի առաքելությունն արտացոլում է ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքները:

4.1.3. Հաստատության ներքին շահակիցները ընդունում և օժանդակում են բուհի առաքելության իրականացմանը:

4.1.4. Բուհում գործում են առաքելության և նպատակների իրականացման արդյունքները գնահատելու պաշտոնապես սահմանված մեխանիզմներ և ընթացակարգեր:

4. 2. Կառավարում և վարչարարություն

4.2.1. Բուհի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառականությունն արդյունավետ են և միտված հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը:

4.2.2 Բուհի դասավանդողները և ուսումնառողները հնարավորություն ունեն մասնակցելու իրենց վրա ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն ազդեցություն ունեցող կառավարման մարմնի որոշումների կայացման գործընթացներին:

4.2.3. Բուհի առաքելությանն ու նպատակներին համապատասխան իրականացվում է հաստատության գործողությունների կարճաժամկետ, միջնաժամկետ և երկարաժամկետ պլանավորում:

4.2.4. Բուհն իրականացնում է սեփական գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրություն՝ արդյունավետության գնահատման նպատակով:

4. 3. Որակի ներքին ապահովման համակարգ

4.3.1. Որակի ներքին ապահովման գործընթացների կառավարման նպատակով բուհը տրամադրում է մարդկային, նյութական և ֆինանսական ռեսուրսներ:

4.3.2. Բուհն ունի իրականացվող մասնագիտական կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների որակի ու չափորոշիչների պահանջների ապահովման քաղաքականություն ու ընթացակարգ: Յուրաքանչյուր մասնագիտական կրթական ծրագրի ռազմավարությունը և նպատակները պաշտոնապես հաստատված են և հանրությանը հասանելի: Որակի ապահովման գործընթացներում կարևորվում է ուսումնառողների և շահակիցների դերը:

4.3.3. Բուհում գործում են կրթական ծրագրերի մշակման, հաստատման, որակի գնահատման, մշտադիտարկման և դրանց պարբերաբար վերանայման գործընթացների գնահատման հաստատված մեխանիզմներ:

4.3.4. Բուհում գործում են ուսումնառողների գնահատման համակարգի արդյունավետությունը չափող մեխանիզմներ:

4. 3.5. Բուհում գործում են պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակների արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ: Այդ մեխանիզմները հասանելի են արտաքին գնահատում իրականացնողներին:

4. 3.6. Բուհում գործում են ուսումնառողներին և դասավանդողներին տրամադրվող ռեսուրսների կիրառելիության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ:

4.3.7. Բուհում առկա են մասնագիտական կրթական ծրագրերի և ընթացիկ աշխատանքի արդյունավետության վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրումը, վերլուծումը և կիրառումը գնահատող մեխանիզմներ:

4.3.8. Բուհում գործում են կրթական ծրագրերի և շնորհվող որակավորումների մասին անկողմնակալ տեղեկատվության գնահատման մեխանիզմներ:

4. 3.9. Որակի ներքին ապահովման համակարգը պարբերաբար վերանայվում է:

4. 4. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում

4.4.1. Փորձի փոխանակմանը, զարգացմանը և դրանց միջազգայնացմանը նպաստող միջավայր ստեղծելու նպատակով բուհում գործում է արտաքին կապերի հաստատումը խրախուսող քաղաքականություն և ընթացակարգ:

4.4.2. Բուհի արտաքին կապերի և դրանց միջազգայնացման ապահովման ենթակառուցվածքը երաշխավորում է բնականոն գործընթաց:

4.4.3. Բուհում առկա են տեղական և օտարերկրյա հաստատությունների հետ արդյունավետ համագործակցության մեխանիզմներ:

4.4.4. Օտար լեզուների իմացության անհրաժեշտ մակարդակի ապահովման միջոցով բուհը խթանում է միջազգայնացման արդյունավետությանը:

4. 5. Ուսումնառողներ

4.5.1. Բուհում գործում են ուսումնառողների ներգրավման և ընդունելության իրականացման հստակ մեխանիզմներ:

4.5.2. Ուսումնառությանը նպաստելու նպատակով բուհը լրացուցիչ խորհրդատվական հանդիպումների կազմակերպման հնարավորություններ է ստեղծում:

4.5.3 Ուսումնառողներին աջակցություն տրամադրելու նպատակով բուհում սահմանված է վարչական աշխատակազմին դիմելու ժամանակացույց:

4.5.4. Բուհում գործում են ուսումնառողների կարիերային նպաստող ծառայություններ:

4.5.5.Բուհում գործում է կառավարման գործընթացում ուսումնառողների ներգրավվածությանը նպաստող քաղաքականություն և ընթացակարգ:

4.5.6. Ուսումնառողները ներգրավված են գիտահետազոտական աշխատանքներում:

4.5.7. Ուսումնառողները ներգրավված են հաստատության գործունեության համալիր գնահատման գործընթացներում:

4.5.8. Բուհում գործում է ուսումնառողների իրավունքների պաշտպանությունն իրականացնող պատասխանատու մարմին:

4. 5.9. Ուսումնառողները ներգրավված են որակի ապահովման գործընթացներում:

4. 6. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ

4.6.1. Բուհում գործում է կրթական ծրագրերի իրականացման համար համապատասխան մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական կազմի ներգրավման քաղաքականություն և ընթացակարգ:

4.6.2. Բուհի կրթական ծրագրերի համապատասխան սահմանված են պրոֆեսորադասախոսական կազմի մասնագիտական որակներին ներկայացվող պահանջները:

4.6.3. Բուհում գործում է պրոֆեսորադասախոսական կազմի պարբերաբար գնահատելու քաղաքականություն և ընթացակարգ:

4.6.4. Պարբերաբար իրականացվող ներքին և արտաքին գնահատումների արդյունքում բացահայտված բացթողումների և անհարթությունների շտկման նպատակով բուհում անց են կացվում դասավանդողների կատարելագործմանն ուղղված միջոցառումներ:

4.6.5. Բուհում գործում է պրոֆեսորադասախոսական կազմի խրախուսման քաղաքականություն ու ընթացակարգ:

4.6.6. Բուհում առկա է ռազմավարական նպատակների իրականացման համար անհրաժեշտ վարչական և օժանդակ աշխատակազմ:

4. 7. Մասնագիտական կրթական ծրագրեր

4.7.1. Կրթական ծրագրերը մշակվում են շնորհվող որակավորումներին համապատասխան ուսումնառության ակնկալվող արդյունքներով:

4.7.2. Մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացման ակնկալվող արդյունքները համապատասխանում են ուսումնառողների և շահակիցների կարիքներին:

4.7.3. Մասնագիտական կրթական ծրագրերը մշտադիտարկվում են, իսկ արդյունավետությունը՝ գնահատվում:

4.7.4. Մասնագիտական կրթական ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառողները գնահատվում են ակնկալվող արդյունքներին համապատասխան:

4. 7.5. Մասնագիտական կրթական ծրագրերը համահունչ են նմանատիպ այլ ծրագրերի և նպաստում են ուսումնառողների ու դասավանդողների շարժունության ապահովմանը:

4. 8. Հետազոտություն և զարգացում

4.8.1. Բուհն ունի հետազոտական ոլորտում սեփական հետաքրքրությունները և հավակնություններն արտահայտելու ռազմավարություն, նաև միջնաժամկետ ու կարճաժամկետ ծրագրեր:

4.8.2. Բուհն ունի կատարվող հետազոտություններին և նորարարություններին նպաստող քաղաքականություն ու ընթացակարգ:

4. 8.3. Բուհը կարևորում է հետազոտական գործունեության միջազգայնացումը:

4.8.4. Բուհում գործում են հետազոտական գործունեության և ուսումնական գործընթացի փոխկապակցող մեխանիզմներ:

4. 8.5. Բուհում իրականացվող հետազոտական գործունեության իրականացումը համապատասխանում է որակի ապահովման մեխանիզմներին:

4. 9. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ

4.9.1. Բուհում ստեղծված է մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ կրթական միջավայր:

4. 9.2. Բուհը ձգտում է ճիշտ բաշխել ֆինանսական ռեսուրսները՝ ապահովելու ուսումնական և հետազոտական գործընթացները նյութատեխնիկական բազայով (սարքավորումներով, ուսումնադիդակտիկ միջոցներով, ուսումնական և տեղեկատվական գրականությամբ):

4.9.3. Բուհում տարվում է մասնագիտական կրթական ծրագրերի նպատակների իրականացումն ու շարունակականությունն ապահովող և ֆինանսական միջոցների ճիշտ բաշխման քաղաքականություն:

4. 9.4. Որակի բարելավումն ու կայունությունը ապահովելու նպատակով բուհի ռեսուրսային բազան օժանդակում է մասնագիտական կրթական ծրագրերի և դրանց ռազմավարական պլանի իրականացմանը:

4.9.5. Բուհում գործում է տեղեկատվության և փաստաթղթաշրջանառության գործընթացների կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգ:

4.9.6. Բուհի քաղաքականության և ընթացակարգերի կառավարման գործընթացն իրականացվում է որակի ամբողջական կառավարման (Total Quality Management) սկզբունքով:

4.9.7 Առողջության և անվտանգության պահպանման ծառայությունների միջոցով բուհը բավարար միջավայր է ապահովում:

4.10. Հասարակական պատասխանատվություն

4.10.1. Բուհում գործում են հասարակայնության հետ կապերի ձևավորմանը նպաստող կայուն մեխանիզմներ:

5. Որակի կառավարման համակարգի փաստաթղթեր

- 5.1. բուհի որակի կառավարման բնագավառում ինստիտուտի առաքելությունն ու քաղաքականությունը ներկայացնող Որակի ապահովման հայեցակարգը,
- 5.2. որակի կառավարման համակարգի փաստաթղթերի մուտքի և ելքի գրանցման մատյան,
- 5.3. ինստիտուտի որակի կառավարման համակարգի ներքին աուդիտի անցկացման կարգ,
- 5.4. ինստիտուտի որակի կառավարման համակարգի ներքին աուդիտի ծրագրեր,
- 5.5. ինստիտուտի որակի կառավարման համակարգի ներքին աուդիտի արդյունքների վերաբերյալ հաշվետվություն,
- 5.6. ինստիտուտի որակի կառավարման համակարգի վիճակի վերաբերյալ հաշվետվություններ և վերլուծական նյութեր,
- 5.7. աշխատանքի տարեկան պլան,
- 5.8. ինստիտուտի որակի կառավարման համակարգի նիստերի և խորհրդակցությունների արձանագրությունների մատյան,
- 5.10. կրթության որակի կառավարման հարցերով ինստիտուտի անձնակազմի, ղեկավարության վերապատրաստման ծրագրեր:

